

**СПРАВА «ЯКУБА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF YAKUBA v. UKRAINE)
(Заява № 1452/09)**

Стислий виклад рішення від 12 лютого 2019 року

У 2007 році приватна особа, залучена працівниками міліції в якості агента під прикриттям, здійснила оперативну закупку у заявника наркотичних засобів, в результаті чого його було затримано. Під час затримання у зв'язку зі спробами заявника знищити доказ працівники міліції застосували до нього заходи впливу та наручники.

Слідчий міліції у присутності понятих переглянув відеозапис та вказав у протоколі, що запис демонстрував збут заявником наркотичного засобу під час здійснення оперативної закупки. Захиснику заявника було відмовлено у ознайомленні із відеозаписом. Клопотання заявника про ознайомлення сторони захисту з відеозаписом судом першої інстанції (далі — суд) були залишені без задоволення.

Згодом суд визнав заявника винним у збуті наркотичних засобів та обрав йому покарання у виді позбавлення волі на строк вісім років, посилаючись, зокрема, на показання свідка, який брав участь в оперативній закупці. Заявник та його захисник оскаржили це рішення в апеляційному та касаційному порядку, проте безуспішно.

Заявник неодноразово звертався до національних судів з клопотаннями про надання копій різних процесуальних документів, які були залишені без розгляду з огляду на те, що національне законодавство не передбачало процедури ознайомлення засуджених з матеріалами справи після закінчення кримінального провадження та відбування покарання.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на жорстоке поводження з ним працівників міліції, за статтею 6 Конвенції, що визнання допус-

тимим доказом неперевірених показань свідка, наданих під час досудового слідства, а також відмова у наданні стороні захисту для ознайомлення відеозапису, порушили його права та за статтю 34 Конвенції на відмову органів влади надати йому копії документів, необхідних для обґрунтування його скарги до Європейського суду. Крім того, заявник висував й інші скарги за статтю 6 та 13 Конвенції, а також за статтю 2 Протоколу № 7 до Конвенції.

Розглянувши скарги заявника за статтю 3 Конвенції Європейський суд визнав її неприйнятною відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції з огляду на те, що згідно матеріалів справи застосування до заявника сили було викликано необхідністю внаслідок його спроб знищити докази під час затримання.

Щодо скарг заявника за статтю 6 Конвенції Європейський суд дійшов висновку, що провадження у його справі було несправедливим та констатував порушення пункту 1 та 3 статті 6 Конвенції у зв'язку з визнанням допустимим доказом проти нього неперевірених показань свідка, наданих під час досудового слідства, та невідкриттям відеозапису оперативної закупки.

Також Європейський суд, посилаючись на свою практику у справах щодо України, дійшов висновку, що органи влади держави-відповідача не дотрималися своїх зобов'язань за статтю 34 Конвенції у зв'язку з їхньою відмовою надати заявнику копії документів для його заяви до Європейського суду.

Розглянувши інші скарги заявника у світлі наявних документів та з огляду на належність оскаржуваних питань до його компетенції, Європейський суд зазначив, що вони не виявляють жодних ознак порушень прав і свобод, гарантованих Конвенцією, та відхилив їх відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* прийнятими скарги за пунктами 1 та 3 статті 6 Конвенції у зв'язку з визнанням допустимим доказом проти заявника неперевірених показань П., наданих під час досудового слідства, та у зв'язку з невідкриттям стороні захисту відеозапису оперативної закупки, а решту скарг у заяві — неприйнятними;

2. *Постановляє*, що було порушено пункти 1 та 3 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що органи влади держави-відповідача не дотрималися своїх зобов'язань за статтю 34 Конвенції у зв'язку з їхньою відмовою надати заявнику копії документів для його заяви до Суду;

4. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити такі суми, що мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат, яка має бути сплачена на банківський рахунок представника заявника;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.